

Betreft Reactie Buro Bouwfysica BV op de internet consultatie Aanvullingsbesluit Geluid
Ons kenmerk 190405-AK/JH
Behandeld door de heer ir. J. Hardlooper

Capelle aan den IJssel, 5 april 2019

Geachte Excellentie,

Bij deze maken wij graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de tekst van het Aanvullingsbesluit Geluid. In het besluit zien wij veel positieve elementen en zien uit naar de inwerkingtreding van het Besluit

In onze rol als akoestisch en bouwfysisch adviesbureau zijn wij betrokken bij veel nieuwbouw- en transformatie opgaven. Merendeels betreft dit woningen in een complexe stedelijke context waarbij sprake is van hoge geluidbelastingen. Onze taak is om ontwikkelaars en architecten te adviseren over een ontwerp dat enerzijds voldoet aan alle wet- en regelgeving, maar bovenal een ontwerp dat voorziet in goede en bruikbare woningen. In de huidige uitvoeringspraktijk zien wij bij de betreffende gemeenten een hoeveelheid aan meningen en interpretaties die onderling sterk verschillen. Deze verschillen zijn nagenoeg altijd het gevolg van een onduidelijke, onvolledige of ongelukkige formulering van wetteksten. Wij juichen het herzien van de wetteksten daarom van harte toe en hopen dat de teksten van het aanvullingsbesluit resulteren in uitvoerbare wetgeving waar niet alleen gebruikers van woningen op geluidbelaste locaties mee gediend zijn, maar ook ontwerpers, ontwikkelaars en bouwers. Ons inziens is nog een slag te maken in de technisch-inhoudelijke formulering. Vanuit deze achtergrond hebben wij puntsgewijs de navolgende opmerkingen en suggesties voor verbetering bij de gepubliceerde tekst en toelichting van het aanvullingsbesluit.

Artikel 5.78z (niet geluidgevoelige gevel)

Eerste lid, onder a:

Het voorgestelde onderscheid tussen gevel als ruimtelijk begrip en uitwendige scheidingsconstructie als bouwkundig begrip (nader gedefinieerd in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving) waarderen wij zeer positief, vooral omdat getoetst wordt ter plaatse van te openen delen. Dit voorkomt allerhande geluidsschermen – zoals nu soms vereist - die geen andere functie hebben dan het afschermen van bakstenen of gevelbeplating. Doordat echter geen nadere uitleg gegeven wordt van het begrip ‘buitenlucht’ (een uitwendige scheidingsconstructie is volgens het BBL de scheiding tussen een voor personen toegankelijke besloten ruimte in een gebouw en de buitenlucht) zullen hier in de ontwerp praktijk nagenoeg dezelfde discussies en interpretaties ontstaan als in de huidige situatie. Dat voor een relatief kort artikel 3 bladzijden aan toelichting nodig zijn is voor ons een illustratie van een onduidelijke artikeltekst.

Wij geven u graag het volgende mee:

- Het ‘(moeten) kunnen worden geopend’ roept vragen op. Is een verhuisraam, een toiletraam, een bewassingsraam of een tweede raam (extra t.o.v. een raam dat voorziet in voldoende spuiventilatie) is wat moet kunnen worden geopend? Wij weten het niet. Een dergelijk raam kan open, maar het moet niet. Een werkbaarder formulering zou zijn: ‘een te openen deel, dat geopend moet kunnen worden om te voldoen aan een voorschrift gegeven in het BBL’.
- In de definitie van het uitwendige scheidingsconstructie is ook opgenomen de passage .. ‘waaronder begrepen de op die constructie aansluitende delen van andere constructies, voor zover die delen van invloed zijn op ... een voorschrift’. Een geluidsafschermende constructie die bevestigd is aan het kozijn vorm daarmee onderdeel van de uitwendige scheidingsconstructie. Dit kan worden ondervangen door buitenlucht te definiëren.
- Om buitenlucht en daarmee de uitwendige scheidingsconstructie vast te leggen geven wij u de volgende suggestie mee als definitie: de lucht die zich bevindt in een al dan niet besloten ruimte bevindt die op grond van het BBL moet worden aangemerkt als gelegen buiten de thermische schil.

Eerste lid onder b:

De suggestie dat de vrije indeelbaarheid de gehele woning betreft is ons inziens in strijd met het BBL. De vrije indeelbaarheid heeft alleen betrekking op de verblijfsgebieden van de woning. Door de gekozen formulering is

het – zonder maatregelen – niet mogelijk om een woningtoegangsdeur in de niet-geluidgevoelige gevel op te nemen. In ontwerptechnische zin is dit uiterst belemmerend. Juist een woningtype dat vanaf de geluidbelaste zijde wordt ontsloten en waarbij de geluidgevoelige ruimte aan de geluidluwe zijde worden gepositioneerd is een goed ontwerpprincipe voor een geluidbelaste locatie.

Ook het niet kunnen (of mogen) maken van een toegang naar een veiligheidsvluchtroute in een niet-geluidgevoelige gevel zien wij als een gemis voor het ontwerpen van woningbouw op geluidbelaste locaties. Het plaatsen van een (veiligheids)trappenhuis aan de geluidbelaste zijde blijkt in het ontwerpproces een bruikbaar ingrediënt. De woningen worden vervolgens aan de niet geluidbelaste zijde gepositioneerd.

Bovenstaande bezwaren kunnen worden ondervangen door in het eerste lid onder b achter ‘uitwendige scheidingsconstructie’ toe te voegen ‘van de verblijfsgebieden van de geluidgevoelige functie’.

Derde lid

In dit lid wordt evenals in verschillende andere artikelen de aanwezigheid van een geluidluwe gevel - waarvan de belevingswaarde overduidelijk is - gerelateerd aan het gebouw. Een geluidluwe gevel heeft echter pas waarde als deze aanwezig is bij een woning, niet bij een gebouw. Als bijvoorbeeld mijn woning geen geluidluwe gevel heeft, dan heb ik geen baat bij de geluidluwe gevel van mijn buurman in hetzelfde appartementengebouw. Mogelijk is de gekozen formulering een gevolg van een ons inziens onjuiste lezing van ‘gebouw’ en ‘geluidgevoelige functie’. In termen van het BBL bestaat een appartementen gebouw met 20 woningen uit een gebouw met 20 geluidgevoelige functies en daarmee uit 20 woonfuncties (een woningfunctie is iets dat als gebruikseenheid wordt gebruikt). Ons inziens is het beter om in alle artikelen te spreken over een geluidluwe gevel van de geluidgevoelige functie (i.p.v. van het gebouw). Deze suggestie geven wij u graag mee.

Wij wensen u veel succes bij de aanpassing en vertrouwen erop dat de aangegeven voorstellen leiden tot uitvoerbare wetgeving, het creatief ontwerpproces stimuleren en bijdragen aan een goed woon- en leefklimaat op geluidbelaste locaties.

Namens Buro Bouwfysica BV

ir. J. Hardlooper